

Betingelserne forekomme mig saaledes at være ugunstige for Staten (Tj. Cherning, Hør!), men naar man derimod seer Sagen fra Selskabets Side, ere de meget fordeelagtige. Vel maa det indrømmes, at der ikke er fuld Sikkerhed for, at Selskabet vilde faae 5 pCt.; man kunde jo tænke sig, at Banerne vare saa ufordeelagtige, at det ikke fik dem; men Enhver, som kender Forholdene her i Landet, vil dog indrømme, at der er al Anledning til at troe, at de 5 pCt. til Driftselskabet vilde indkomme, og at det altsaa maa betragtes som et meget fordeelagtigt Foretagende at blive Actionair i dette Selskab, og jeg skalde derfor troe, at det vilde være det Rigtigste fra Regjeringens Standpunkt, om den fordrede af Entreprenuren, at disse Actier først skulle udbydes her i Landet. Jeg antager, at man vilde kunne faae den hele Actiecapital tegnet her i Landet, og det vilde i og for sig ogsaa være heldigere og behageligere, om Selskabet bestod af indenlandske Actionairer end af Fremmede. Bestemmelserne med Hensyn til Driften ere altsaa efter min Formening heldige for Actionairerne, men ganske sikkert ikke for Statskassen; Udbalget deler den samme Ansværlighed, og det har derfor anseet det for nødvendigt dog idetmindste at gjøre nogle Tilføielser til Paragraphen; man har saaledes meent, at naar Forretningen er saa fordeelagtig, som den ganske vist maa ansees for at være, saa kan man, uden at være ubillig, stille den Fordring, at der bliver leveret Driftsmateriale for det fulde Beløb; naar man ikke udtrykkelig stiller en saadan Fordring, vilde man f. Ex. kun kunne faae Materiale for 90,000 Rd., og for at faae tilveiebragt denne Capital, kunde man maaskee sælge Actier til et nominelt Beløb af 100,000 Rd., og naar nu Statskassen skal være forpligtet til at forrente denne sidste Sum med 5 pCt., saa vil Statskassen derved komme til at betale 5 af 90 istedetfor 5 af 100. Vi have troet, at naar Betingelserne ere saa fordeelagtige, som de ere opstillede i den foreløbige Overeenskomst, saa vilde det med Billighed kunne fordras fra Statskassens Side, at der virkelig blev leveret Materiale for det fulde Beløb, som saaledes forlods skalde forrentes med 5 pCt. Vi have ligeledes anseet det for nødvendigt, at Regje-

ringen maa have den fuldstændige Control med det hele Penge- og Regnskabsvæsen, og endelig, hvad der er det Vigtigste, at den maa forbeholde sig Opsigelsesret, Ret til med et ikke meget langt Varfel at opsigte dette Driftselskab; dette er egentlig Hovedsagen, og naar man fastholder denne Betingelse, saa anseer jeg det ikke for nogen stor Ulykke, om man ogsaa foreløbigt indrømmede temmelig gunstige Vilkaar; det forekommer mig, som sagt, at Betingelserne, saaledes som de ere opstillede, ere noget gunstigere, end man kunde ønske, men det er muligt, at det er nødvendigt, for at den hele Forretning kan komme istand, og jeg har derfor heller ikke turdet deeltage i noget Forslag om at foretage nogen væsentlig Forandring deri. Hovedsagen er, som sagt, den, at man maa forbeholde sig Ret til Opsigelse, og saa vil man jo, naar Driften har været nogle Aar, kunne sige op og slutte en ny Contract. Det, som er det Ufordeelagtige ved Contracten, det er disse mange Procent, som Driftsactionairerne skulle have forlods. Jeg kan meget godt forstaae, navnlig naar man tænker sig, at Fremmede skalde kjøbe disse Actier, at de saa vilde være saa ubekendte med Forholdene, at de slet ikke kunne vide, hvorvidt Forretningen vil lykkes, og dersom de ikke kunne faae disse Procent, f. Ex. 5 pCt., forlods, ville de slet ikke indlade sig paa dette Foretagende; men Sagen vil stille sig anderledes, naar Driften af disse Baner har været i Gang i nogle Aar; man vil da have faaet at see, hvorledes Indtægterne i Virkeligheden stille sig, saa vil der ikke kunne være noget Betænkeligt ved at lægge en ganske anden Basis til Grund for Fremtiden. Naar man nemlig giver 5 pCt. forlods, saa følger det af sig selv, at det, man kan indrømme Actionairerne Mere end 5 pCt., maa være meget ubethdeligt; netop fordi de skulle have 5 pCt. forlods, kan man kun give dem $\frac{1}{10}$ af det, som gaar høiere; naar man derimod ikke indrømmede dem 5 pCt., men kun 4, 3 eller 2, eller maaskee slet ingen Procent forlods, vilde man kunne indrømme en langt større Deel af Nettoindtægten af Banen; det anseer jeg for at være langt fordeelagtigere, og derfor anseer jeg det af Vigtighed, at man forbeholder sig at kunne opsigte